

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO 2 CUARTOS PER TOT ESPANYA.

Y 10 centaus paper en l' illa de Cuba.

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, núm. 20, botiga
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA 8 rals, Cuba y
Puerto-Rico, 16 rals, Estranger, 18 rals.

¡QUÍ T' HA VIST Y 'T VÉU!

UNA nyonya, quin decaiment, quin abandono! Li succeheix á la pobra Espanya lo mateix que á cert malalt que passeja la mort pels carrers.... per falta de domicili.

—Cóm te trobas, Manel? vā preguntarli un amich.

—No me 'n parlis... me succeheix com aquell que vā acompañat de un tipo carregós y no pot desemparlegarse'n.

—No vás sempre sol?

—Sí; pero es que jo 'm faig fastich á mí mateix.
¡Pobra Espanyal! ¡Pobra malalt!

Onze ó dotze anys endarrera deyan qu' era una mica massa esbojarrada. Li agradava la broma y la gatzara, y feya trona y ploure.

Tenia disgustos, si, pero ab un génit qu' enamorava. Franca, alegre, salada... y valenta: sobre tot valenta. Figúrinse que se las havia á la vegada ab un sagristá de trabuch que volia arrençarli l' ànima, ab un descastat sense ofici ni benefici que ansiava possehirla á tota costa y ab un *panchito* que tractava de pèndreli una hisenda que té á la Habana... A tots tres los hi tenia l' peu á rotlla.

Desgraciadament, un soldat un dia vā enganyarla. Trobantla descuidada, bregant ab tants enemichs del seu repos, vā tancarla en un quarto, y posantli una mordassa á la boca, grillons als peus y manillas á las mans, li vā dir:

—Veyám, si aixis apendràs á posar enteniment.

Ja n' ha posat d' enteniment á fé de Déu... tant que ni menos s' atreveix á bellugarse.

S' ha tornat sorda, muda y paralítica. ¿Cóm volen que diga res? ¡Cóm volen que 's bellugui? Tot lo sant dia ab los ulls en blanch, jo crech que ni menos véu lo que passa... ¡Y qué ha de véure la infelis!.. Si arribés á véureho se moriria de vergonya.

Mermats los seus drets, cohibidas las seves llibertats y á forsa de cohibidas olvidadas, explodiada del seu patrimoni, convertit avuy en berenar de negres, tots jugan á qui més podrá insultarla y escarnirla.

Los partits que 's disputan lo dret de governarla, més que partits son *partidas*. Tots fan lo mateix: fora del poder las grans queixas: en lo poder las grans palinodias: en l' oposició tot es parlar de la moralitat, de la llei, de la justicia; en lo govern l' única moralitat que coneixen consisteix en tirar pèl dret sense reparo; y aquell decantat amor á la justicia y á la llei, ahonts' ha de véure es en las traficas electorals y en las exigencias triunfants del caciquisme qu' estrangula á la gent honrada.

Desde aquella feta del soldadot no ha sortit un home de talla, una figura simpàtica, un cap plé de talent ó un cor plé de patriotisme. Raquitisme y miseria per tot arreu: inmoraltat y escàndol per tots costats; l' atreviment sent la divisa dels que prosperan, y la despreocupació ab que 's desprenen de la vergonya, de la conciencia y dels escrupuls, l' únic medi de alleugerir-se y surar sobre aquesta bassa d' aygues corrompidas y estancadas.

Y á la pobre Espanya ja no li queda ni véu per trobar contra 'ls que l' hi estafan las eleccions, ni contra 'ls arlequins de la política que per figurar y ser alguna cosa, cambian de vestits y de colors de la manera més descastada, proclaman ideas ab la boca y ab los peus las trepitjan y ab la forquilla tornan á arreplegarlas y ab la cullera se las menjan.

La naturalesa desencadena las seves furias... Comarcas assolades per las inundacions, claman misericòrdia, y ningú gira la cara per consolarlas, que més que la pietat innata en tot cor espanyol, pot l' escarmient dels que altra volta han vist dissipadas en mans sacrilégas las dàdivas de la caritat.

La crissis s' ensenyoreja de l' industria y de l' agricultura, cada dia més anémicas, y per curarlas, com si n' hi hagués prou ab las sangoneras del pressupuesto, los hi aplican las sangries dels tractats de comers destinades á escolar l' última gota de sanch que 'ls hi queda dintre de las venas.

La vanitat nos porta á ensenyjar los cotxes en las conferencies internacionals, de manera que tot fentnos anar á Berlin lo que fán es anarse'n á posarlos en *berlina*. Y mentres tant los que 'ns oferian declararnos potència de primer ordre se 'n desdiuen descaradament, deixantlos ab l' ayqua á la boca y la humiliació pintada á la cara, que se 'ns torna roja, com si haguessem rebut la més terrible e ignoble bofetada.

¡Pobra Espanyal! ¡Qui t' ha vist y 't véu!

Escolta gno valdria molt més que aquesta consciència, aquest apocament y aquesta forsada indiferència, aquells antichs extravios, després de tot plens de passió, de vida, y d' energia?

Si: tot alló y molt més es preferible á aquesta agonia lenta y botxornosa, á aquesta insensibilitat digna de les rocas.

Val més tenir una ferida al pit que la pudridura dintre del cos: l' exaltació de la bojeria es millor y més susceptible de cura que la llum apagada de l' imbecilitat... Primer lo suicidi heróich del que cau en la lluya, que no la resignació estúpida del que s' está morint en un recò, olvidat de tohom.

Despera, Espanya, despera, y pensa que l' última degradació de una nació, es quan voltada d' enemichs cobarts ni menos se cuida de salvarse á sí mateixa.

P. K.

LO MILLOR PENSAMENT.

s la hora d' audiencia: lo senyor Martos està perososament assentat en una butaca cargolantse 'ls eabells á falta de bigotis.

Lo criat tréu lo nas per la mampara del despaig y anuncia:

—Lo senyor Moret.

—Que passi.

Y l' flamant orador tasta-olletas entra en la habitació, inundantla d' un nuvol de diverses essències.

—No 'm sorprén gens la seva visita; exclama en Martos ab cert retintin.

—No... ¿y això?

—Quan vosté pujava la escala, desde aquí ja l' hi he sentit l' olor.

Don Segimon somriu y s' assenta al costat del diputat per València.

—Veyám, de què 's tracta; diu aquest mirant del altre fit a fit.

—Res, d' una tonteria. Examinant fredament la situació y comprenent que ara com ara lo més acertat es posar-se al costat de 'n Sagasta, m' hi dit: Aném á trobar á don Cristino á veure si puch reafirmar d' ell per aquesta nova evolució.

—Y ha fet santament: precisament jo penso lo mateix que vosté.

—Es á dir que puch contar ab lo seu concurs?

—En tot y per tot.

—Perfectament.

Una apretada de mans, dugas, cortesias y en Moret passa la porta.

—Lo senyor Linares Rivas; anuncia 'l criat ab la véu de costum.

Don Aureliano entra, saluda y aborda immediatament la questió

—La marxa, diu, del partit canovista deixa preveure clarament que 'ls seus días estan contats y, que la esquerda, per poch que apreti, no tardará gayre en enfilarse al poder... gno l' hi sembla?

—Prossegueixi.

—Ara bé: vosté val molt, la seva influència es decisiva, lo seu pés pot inclinar la balança... ¿Vol venir ab nosaltres?

—No hi tinc cap inconvenient.

—De veras? ¡Oh, gran patrici! La esquerda estarà eternament agrahida á aquest nou testimoní de deserció... Don Cristino, l' hi beso la mà... Ja 'ns veurém.

—Hasta luego.

Una altra visita.

—Lo senyor Cánovas! crida 'l lacayo anunciador.

—Hola, don Anton! ¿vosté per aquí?

Lo mònstruo sonriu ab ayre de protecció, y s' assenta.

—A què dech l' honor de...

—Ja veurá, don Cristino; res d' embuts ni subterfugis.

—Digui, home, digui.

posi 'ls peus á aquesta terra
si no voi quedar burlat.
Pèl demès, amichs com sempre:
torni al Ganges á nadar,
y rebi la despedida
del seu atent

C. GUMÀ.

EYAN y asseguraven que 'l general Gordon, l' heroe del Sudán, havia mort, tant que ja 'ls inglesos l' enmanavan á Dèu.
Pero á la quènta aquests últims dies lo govern anglés ha rebut algunes cartas del indicat general, fetxadas a principis del corrent mes, y d' elles se deduix que encara es viu.

Lo general Gordón va anarse'n tot sol á aquell país, y sà prop de un any que tot sol se defensa contra las forces del Mahdi.

—Y creu vosté que podrà resistir? Se figura que al díu no 'l malarán? vaig preguntar á un inglés entusiasta admirador del heroe.

—No es possible que mori un home, va respondre'm, que 'l dia que li llevin lo cap es lo dia que comensará a ser *inmortal*.

Ja torném á tenir cordons á la frontera.
Pero ey, entenémnos. Hi ha cordons y goma elàstica, com a las sabatas y botinas.

Los cordons que fàn sèch son pèls tontos.
Las gomas que s' estiran y s' arronsan pèls amichs del ministre.

¿Qué passa entre 'ls constitucionals de Barcelona?
D. Francisco de Patillas Rius y Taulet organisa comités y 'ls seus enemichs protestan. Fàn comités aquests y protesta D. Francisco de Patillas Rius y Taulet.

—Cosa mès rara! deya un tranquil. Ha vist vosté com s' excomunican? Vaja que desde que questa gent no papa, tots volen ser *papas*.

—Y à tot això qué hi diu en Sagasta?
Amigo, que pensi ab aquell refran: *La cabra siempre tira al monte*.

Los que quan son al poder s' acostuman á escamotear actas electorals, quan se troban en l' oposició què han de fer sinò estafarse mutuament?

No hi poden fer mès: las mans se 'ls n' hi ván.

—No deyan que 'n Cos-Gayon, per ser conseqüent ab la campanya que vâ fer contra en Camacho, suprimira l' impost de la sal?

Si, senyors: y una prova de que es conseqüent ab las sevâs idees, que desde 'l dia 17 del corrent estan exposadas al públic las llistas del reparto.

Es que la carn conservadora, lo mateix que la de tocino, per *conservarse* necessita sal... molta sal.

—Y donchs, D. Francisco, que no posarém cap primera pedra aquest any?

—No, fill, no: ab això dels comités, estich sumament atareat.

—Es á dir que no pendrà part á las fîras?

—No, per lo que toca á aquest any, en lloch de fîras, *fieras*.

No li faltava mès que això á la ditxosa esquerra... Que la policia anés al casino que té á Madrid, trobantse ab que aquell local á mès de casino era una timba.

—Comprenden are perque una gran part dels esquerrans han abandonat las sevâs antigas ideas republicanes?

Naturalment, ab un joch de cartas sense *reys*, no podrian jugá al monte.

Diu 'l' Evangelí que la mà esquerra no ha de saber lo que fà la mà dreta, ni la dreta lo que fà l' esquerra.

Donchs bê: l' esquerra espanyola no fà res que la dreta no li indiqui.

Y aquí veuran com lo partit de l' esquerra no té res de cristia.

Pot haverhi miseria, fam y desgracias, inundacions, llagosta y malas cullitas. Lo govern que no té un quarto pel pagés que s' arruina, ha trobat que podia concedir una subvenció de 18,000 duros anuals á l' empresa del *Teatro de Apolo* de Madrid qu' explota la sarsuela.

Y això que 'ls madrilenyos declaran sempre que son enemichs de la protecció.

Pero jo ja ho veig: ¿qué farà 'l govern?
Lo govern de 'n Cánovas demostra ser amich entusiasta de la sarsuela.

—Està bê, deya un zorrillista: hi haurà sarsuela y li darém pèl gust.

Perque s' imaginin fins á quin punt ha sigut gran l' entusiasme que ha despertat en totes las estacions del trànsit desde Madrid á Ciudad Real, fassinse càrrec de la següent notícia que publica un periódich esquerrà: «A Malagón 5000 entusiastas esquerrans, han saludat al general.»

Malagón es una vila que no té mès enllà de 4.000 habitants.

Es à dir los tenia, perque al passar lo general Lopez Dominguez per aquella estació, vâ ser tal l' entusiasme y las empentes, que unes 700 donas embrassadas vân parir totes de un plegat, augmentantse fins á 5 000 lo número dels esquerrans que vân saludar al general Lopez Dominguez.

De la *Epoca de Madrid*:
«Donde quiera que se congreguen los izquierdistas, allí estarán los liberales *puros*.»

Tu *dixisti*.
Quedem donchs en que 'ls esquerrans son *puros*. Puros d' estanch, ab los quals lo govern hi fà negoci.

Dues inscripcions que 's llegeixen en un cementiri de Paris, grabadas en dos lápidas qu' están l' una al costat de l' altra.

Diu 'l' una:
ADELA R.
T' estich esperant, 1845.

Y l' altra diu:
Luis R.
Ja soch aquí, 1881.

Dessota aquesta última un mano ha escrit ab llapis:

Amigo, s' vêu que no anava gens depressa.

Aquest mon sempre sera aixis, l' una meylat burlantse de l' altra y 'ls vius dels morts. Qui sab si 'ls morts s' están burlant dels vius! A lo menos, ells que son los únichs que votan, elegeixen unes plepas per diputats y regidors, que ni que ho fessen per riures de nosaltres.

Rigorosament autèntich.
Se tracta de una nena de quatre anys, viva com un esquirol y prec ssa á tot serho

Ja fà alguns dies que sent parlar de la vinguda á casa sèva de un senyor castella anomenant Don Fermín, lo qual ha de passarhi una temporada.

Y com la nena voldria enrahonar ab ell y no 'n sab, pregunta:

—Veritat, mamá, que 'm comprarás una boca per parlà en castellà?

Una frasse de un pobre casat ab una dona que té un genit inaguantable.

—La meva dona, parlant ab perdò, té un dolor reumàtic que 'm fà veure las estrellas.

—Com se troba avuy la malalta? preguntava 'l metje al gendre d' ella.

—Jo crech qu' está millor. Figúris que avuy al portarli 'l caldo se l' ha près y després ha tirat l' escudella pèl cap de la criada.

—Y ab això no mès creu vostè qu' está millor?

—Si senyor, perque això prova que ja 's torna á veure las orellas.

Los neos de Brusselas estan que no hi venhen de cap ull contra 'l rey Leopoldo.

Aquest dia un llibreter molt catòlich y fins llavors molt manso y molt realista, vâ colocar un retrato de D. Leopoldo en l' aparador, ab un rétol que deya:

«Se vende con rebaja.»
Y á pesar de la rebaixa, aquesta es l' hora que 'l retrato no s' ha venut.

¡Qué volen ferhil! Quan un genero es passat de moda, es quan vâ mès abandonat.

La policia de Russia ha pres una disposició molt important.

Ha fet treure de totes las tabernas, cafés, restaurants y demès sitis públichs lo retrato del Czar, en vista de la falta de respecte dels concurrents, qu' entravan allí sense treures la gorra, alborotavan, s' emborratxavan y s' permetian certas bromas poch favorables al prestigi imperial.

Es un gran sistema, aquest.

Aixis, si un dia faltan al respecte al Emperador en persona, lo millor que podrá fer aquest sera anarse 'n de Russia, es á dir, abandonarlos, deixarlos desemparats.

Y 'ls nihilistas, no sabent que fer, se morirán de fàstich.

XARADA.

Tenen mès d' una tres dos
los bergantins; l' home té
primera quarta; y sè bê
que gastan dos hu 'ls pintòs.
Y com que ningú es mortal
encare que molt or tinga,
no coneix ser que no vinga
á la fi á serne total.

LL. MILLÀ.

MUDANSA.
—Quina carn t' han dat Agnés!...
tè un tot de tot... No val res.

DOS LIBERALS.

ANAGRAMA.

Estantne ahir recolzat
en la total de la escala
vaig rebre un tot de Mongat
que la Tot està molt mala.

MARTÍ ROCA Y R.

TRENCA-CAPS.

—ANTON PI: TORNO L' OR BRUT LI DECH.
Formar ab aquestas lletres, lo titol de una comèdia catalana.

GEROGLIFICH.

Amich
Amich Amich
Amich Amich Amich

DEUHET DE REUS.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Ciutadans Tomàs Meix, Tres amigas del Masnou, J. Martingala, Ramon R y R., B. M., Castanyé Sereno, Nofre y Marieja, J. Prats y N., Mossen Clapés, E. Coma y B., P. Domènech, Fill de la castanyera, J. R. M (a) Collbató, Noy del Oli, y Pepet de Arenys de Munt: *Lo que 'ns envian aquesta setmana no 'ns serveix*.

Ciutadans Cintet del Vallès, P. Tosul del Masnou, Ballador de la Catalana, Noy del quart pis, Eme Ese, Victorin Otero, Pepeta del Oli, Nas de punta anglesa y Jenani: *De lo que 'ns envian aprofita'rem alguna cosa*.

Mister Jhonson: Inútil dirli qu' està bê; sobre tot l' últim epígrama.—Li-m-brochs: La poesia arreglada podrà anar.—J. Gili: «Ns hi pensarem: es necessari tenir prudència Per supuesto si la poesia no 'ns agrada no 'ns hi pensariam.—Un Recoleta: Id., id. Llegeixi lo anterior, que també vâ per vostè.—Un emigrat: Prou voldriam complaire!, pero prefeririam ferho ab alguna poesia satírica! Un Tape y F. de T.: No vulga arreglarlo qu' encare ho espallaria més: si no recordrem mal aquell epígrama es original de 'n Pitarrà y sà anys que va ser publicat.—Microbi: Mil gràcies pel preservatiu espiritual.—Noy de la Xera: Aquesta setmana no insertarem res: de vostè aniran al Almanach alguns quèntens.—Tannalipich Teming: Esta bê, y després de llimarlo 'l publicarem.—Ciutadans P. P. Malgrat, A. V. Montreal, J. V. Montuir, J. L. Ripoll, S. F. T. Boquer, y F. de T. Cabrera: Quedan complacuts.—Ciutadans Barrina: Hi té de haver puesto per tothom. Per altra part les notícies que 'ns envia avuy no son tant granades com altres que 'ns ha comunicat: De tots modos agrahim lo zel.

OBRAS DE C. GUMÀ.

D. QUIJOTE DE VALLCARCA
PASSEIG CÓMIC-TRÀGIC-EXTRAORDINARI
PER

C. GUMÀ

Forma un elegant tomet en quart, esmeradament impres sobre paper satinat

Preu: DOS rals.

Se ven en la llibreria de Lopez, Rambla del Mitj, 20, y en las principals llibreries y kioscos y en casa 'ls corresponials de LA CAMPANA.

QUARTA SERIE DE «FRUYTA DEL TEMPS».

FRUYTA MADURA
PER C. GUMÀ.—2.ª edició.

ilustrada per M. Moliné.

Un tomet de 32 planas, 2 rals.

ALMANACHS AMERICANS DE PARET.

ab xaradas, epigrams, endevinalles y fins gaisat per
las cuineras.

Gran assortit per tots los gustos y tots las fortunas.
Dibujos variats, cromes perfectes, incrustacions d' or, formes distints y elegants, tamanyos de totes classes y preus baratissims, desde 1 1/2 rals fins a 18. Tot això ho trobaran en la llibreria de 'n Lopez, Rambla del Mitj, 20. Vajin a veure's y se convenceran que no exagerem.

VENTA AL POR MAYOR Y MENOR. Als corresponials s' otorgan grans rebaixas.

LOPEZ, Editor — Rambla del Mitj, 20.

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatre, 21 y 23.

POLÍTICA EXTRANJERA.

Lo general Gordón está esperant los ausilis.

POLÍTICA COLONIAL DE 'N BISMARCK.—Los monstros, com més grossos son més menjan... Ja fará prou si 'ns deixa 'ls ossos.